FORENSISCH FORUM GRONINGEN 2026

3 november

Tussen wal & schip

PROGRAMMA

Forensisch Forum

Welkom op de 11e editie van het Forensisch Forum Groningen!

FFG 2026: Tussen wal en schip

Van probleem naar perspectief

De afgelopen jaren zien we in toenemende mate cliënten in de knel komen. Mensen met verward en zorgelijk gedrag, met forensische kenmerken, die niet goed passen binnen de reguliere zorg en tegelijkertijd ook niet geholpen kunnen worden binnen de forensische psychiatrie. We zien cliënten met verslavingsproblematiek die psychotisch ontregelen en daardoor niet binnen de reguliere ggz en niet binnen de verslavingszorg terecht kunnen. Jongeren die nét stappen zetten in hun ontwikkeling of behandeling, en door een arbitraire knip met 18 jaar over moeten stappen naar de volwassenzorg en te maken krijgen met nieuwe systemen en andere verwachtingen. Deze voorbeelden staan niet op zichzelf en hebben als gemene deler dat het leid tot schrijnende, soms dreigende situaties welke de maatschappelijke veiligheid raken.

Door de ambulantisering van de zorg wonen en leven er steeds meer mensen met complexe problematiek midden in de samenleving. Een samenleving die steeds minder tolerant lijkt, waarin men direct en kant en klare oplossingen wenst voor alles wat afwijkend is. Deze combinatie maakt dit tot een ingewikkeld vraagstuk, waarvoor geen eenvoudige of snelle oplossingen bestaan. We hebben te maken met verschillende financieringsstromen, met verschillende indicatiestellingen, met wet- en regelgeving en specifieke domeinen. Daar komt bij dat we met elkaar het zorgstelsel zo hebben ingedeeld dat forensisch bij forensisch hoort, dat jeugd hier geholpen kan worden en volwassenen daar, dat verslaving en psychiatrie twee verschillende werelden zijn. We zien dat hoe mooi we het ook bedacht hadden, dit in de praktijk -hoe goed we ons best ook doen- niet voldoende op elkaar is afgestemd.

Het risico van dit thema is dat we elkaar blijven bevestigen in hoe ingewikkeld het allemaal is. En ja, het ís ingewikkeld. Het zijn systeemvraagstukken die niet één, twee, drie opgelost zijn. Maar juist daarom kiezen we dit onderwerp. Tijdens het Forensisch Forum Groningen 2026 willen we niet blijven hangen in het probleem. We willen met elkaar zoeken naar ruimte binnen de kaders. Waar lukt het wél? Welke organisaties hebben creatieve oplossingen gevonden? Welke samenwerkingsafspraken maken het verschil? Welke good practices kunnen we delen en opschalen?

Deze editie gaat over lef tonen binnen bestaande structuren. Over verder kijken dan van je gevraagd wordt, over domein overstijgend samenwerken. Over kleine stappen die in de praktijk een groot verschil maken voor cliënten én voor de veiligheid van de samenleving.

Met elkaar maken we het Forensisch Forum Groningen 2026 tot een succes. Met elkaar werken aan handelingsperspectief. Met elkaar kijken naar wat er wel kan!

Hartelijke groet namens het bestuur, Wietse Bouwsma

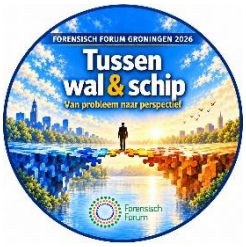

Programmering

08:30-09:00	Inloop Congres bij het Forum in Groningen, Nieuwe Markt 1
09:00-09:15	Opening door dagvoorzitter ***Michiel van der Wolf***
09:15-10:00	Spreker ***Joost à Campo***
10:00-10:45	Spreker ***Gerard Lohuis***
10:45-11:15	Pauze
11:15-11:30	Uitreiking Forensisch Lintje
11.30-12.15	Spreker ***Erik Jongman***
12:15-13:15	Lunch in The Market Hotel *

13:30-14:30	**Workshopronde 1**
Rabozaal:	Workshop De Waag
Newsroom:	Workshop Lutje PJG
Camera 1:	Workshop Mesdag
Camera 2:	Workshop JJI De Haven

14:45-15:45	**Workshopronde 2**
Newsroom:	Workshop De Waag
Camera 1:	Workshop Mesdag
Camera 2:	Workshop JJI De Haven

16:00-16.45	**Podcast Diagnose Gestoord 'Live @FFG2026'**
16:45-17:00	Afsluiting
Vanaf 17:00	Borrel in The Market Hotel

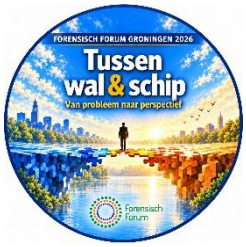

De sprekers

Wie spreekt over 'tussen wal en schip', spreekt al snel over grenzen: tussen psychiatrie en recht, tussen behandelen en straffen en tussen zorg en veiligheid. Precies op dat grensvlak beweegt onze **dagvoorzitter prof. dr. mr. Michiel van der Wolf** zich al jaren.

Als jurist én psycholoog combineert hij beide perspectieven. Hij is buitengewoon hoogleraar forensische psychiatrie aan de Universiteit Leiden, universitair hoofddocent strafrecht aan de Rijksuniversiteit Groningen en daarnaast actief als rechter- en raadsheer-plaatsvervanger.

In zijn onderzoek en publicaties stelt hij vragen die nauw raken aan het thema van deze dag: wie hoort waar thuis, wanneer is zorg passender dan straf en wat gebeurt er wanneer systemen niet goed op elkaar aansluiten? Met zijn brede blik op psychiatrie, recht en forensische zorg begeleidt Michiel ons als dagvoorzitter door het programma.

'Transforensische psychiatrie'

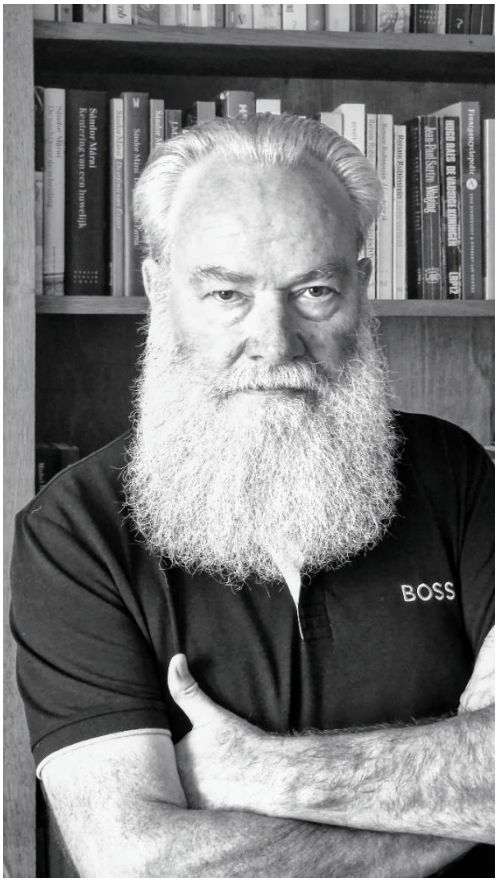

Prof. dr Joost à Campo (J.M.L.G.) is psychiater en emeritus bijzonder hoogleraar Transforensische Psychiatrie aan de Universiteit Maastricht bij de Faculteit der Rechtsgeleerdheid. Grondlegger van de transforensische psychiatrie in Nederland.

Wat als iemand te complex is voor de reguliere psychiatrie, maar niet, of niet meer, binnen een forensisch zorgkader valt? Juist deze mensen dreigen tussen wal en schip te raken. Ernstige psychiatrische problematiek gaat bij hen samen met disruptief gedrag en een risico op criminalisering of recidive, terwijl passende zorg niet vanzelfsprekend beschikbaar is.

Transforensische psychiatrie richt zich op deze ruimte tussen de reguliere en forensische psychiatrie. Een nieuw onderzoeks- en behandeldomein waarin psychiatrische behandeling wordt verbonden met aandacht voor risicotaxatie en delictpreventie.

Onze spreker Joost à Campo laat zien waarom de grens tussen reguliere en forensische psychiatrie soms verwonderlijk arbitrair is en wat nodig is om te voorkomen dat juist op die grens patiënten uit beeld raken.

‘Doen wat nodig is, niet het *Goed* doen maar het *Goede* doen’

Gerard Lohuis is gepensioneerd en gepassioneerd als sociaal psychiatrisch verpleegkundige (SPV), docent Hanzehogeschool en trainer RINO Groep Utrecht.

Juist wanneer mensen tussen wal en schip dreigen te raken, vraagt dat om professionals die durven kijken naar wat wél mogelijk is. Die soms buiten de lijntjes kleuren, zichzelf laten zien en zo ruimte creëren voor werkelijk contact.

In zijn bijdrage neemt Gerard ons mee in relationeel hulpverlenerschap en belevingsgerichte zorg: hoe authenticiteit, betekenisgeving en menselijke nabijheid perspectief kunnen bieden waar systemen en regels soms tekortschieten.

‘Een Samenwerkings-Oever voor jongeren tussen wal en schip!’

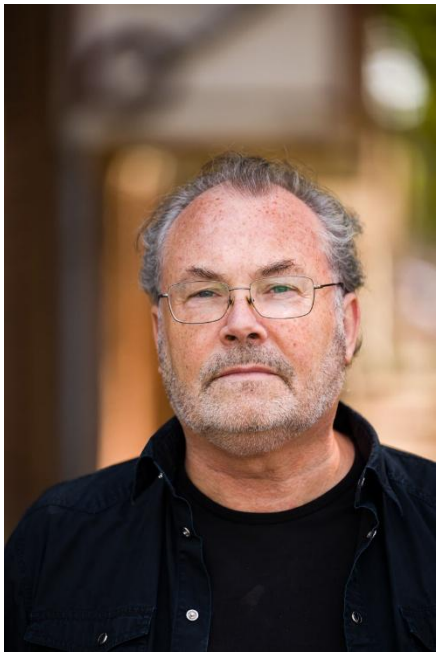

Erik Jongman is psychotherapeut, intervisor en trainer bij onder meer de RINO groep, de Waag en Levvel.

Forensische jongeren krijgen soms in korte tijd met tien tot vijftien verschillende hulpverleners te maken. Financieringsstromen, schotten tussen organisaties, complexe diagnoses en de harde leeftijdsgrens van 18 jaar maken continuïteit van zorg niet vanzelfsprekend. Zo ontstaat het risico dat jongeren tussen wal en schip raken.

Maar wat als we niet steeds opnieuw beginnen? De jongerenwerker, school, buurthuiswerker of voetbalcoach kent een jongere soms al jaren en heeft vaak iets waardevols opgebouwd, namelijk: vertrouwen.

In deze bijdrage staat werkelijk samenwerken centraal. Door aan te sluiten bij bestaande relaties, vertrouwen over te dragen aan nieuwe hulpverleners en betrokken te blijven ná een interventie, ontstaat continuïteit. Zo voorkomen we dat een jongere na ieder traject opnieuw begint, of in het gat tussen wal en schip verdwijnt.

Workshops

‘Veilige haven of stuurloos?’ Zet koers naar een veilige haven: leren van de kritieke momenten in de behandeling

Workshop door: JJI de Haven, de Waag, de KVJJ en FJP Groningen

Sommige jongeren lijken voortdurend op woelige zee te varen. Ze kampen met gedragsproblemen, psychische kwetsbaarheden, trauma, verslaving, gezinsproblematiek en justitiële maatregelen en maatschappelijke uitsluiting. Tegelijk bewegen zij zich tussen verschillende systemen: zorg, onderwijs, veiligheid en justitie, waardoor zij het risico lopen tussen wal en schip te raken.

Een veilige haven biedt deze jongeren een plek waar zij tijdelijk kunnen aanmeren, tot rust te komen en opnieuw koers te bepalen. Maar een haven alleen is niet genoeg: om de reis naar een stabiele toekomst mogelijk te maken, moet ook het schip stevig en uitgerust zijn. Welke onderdelen zijn daarbij onmisbaar? En waar ontstaan de momenten waarop jongeren alsnog tussen wal en schip dreigen te vallen?

In deze interactieve workshop verkennen we aan de hand van de metafoor van een haven en een schip de cruciale bouwstenen van een succesvolle forensische behandeling van jongeren. Samen brengen we in kaart wat nodig is om hen op koers te houden.

Iedereen betrokken, niemand verantwoordelijk? Samen grip op complexe casuïstiek

Workshop door: Mesdag

Binnen de forensische ambulante zorg en de samenwerking met partners uit zorg, veiligheid en het sociaal domein zien we mensen met complexe problematiek die vastlopen tussen verschillende organisaties en verantwoordelijkheden. Het zijn juist deze mensen die tussen wal en schip raken: zichtbaar voor vele partijen, maar zonder samenhangende aanpak. Hun gedrag leidt regelmatig tot overlast, risico’s en gevaarlijke escalaties, terwijl passende ondersteuning uitblijft.

In deze plenaire workshop laten we zien hoe we complex en soms ‘onbegrepen gedrag’ beter kunnen begrijpen en vertalen naar concreet en hanteerbaar handelen. Door domein overstijgende samenwerking, gezamenlijke duiding en duidelijke afspraken over regie en verantwoordelijkheid ontstaat ruimte om tot passende interventies te komen.

Aan de hand van herkenbare praktijkcasuïstiek maken we inzichtelijk waar samenwerking vastloopt, wat nodig is om tot gezamenlijk handelen te komen en wat dit kan opleveren: minder escalatie, meer samenhang in handelen en meer perspectief voor zowel cliënten als betrokken professionals.

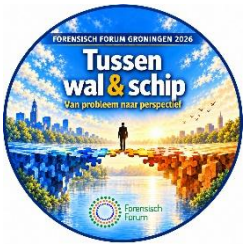

Veroordeeld voor de daad

Workshop door: De Waag

Titel: “Veroordeeld voor de daad”
Van probleem naar perspectief, wat helpt juist wel?

Werken met forensische cliënten is al een uitdaging op zich, maar in het werk met zeden cliënten komt daar nog een extra lading bij; het stigma. Wat als stigma een risicofactor wordt? In deze workshop bespreken we de feiten en fabels rondom pedofilie en kindermisbruik, de invloed van vooroordelen binnen én buiten de hulpverlening en het belang van een preventiegerichte benadering. Een interactieve sessie die uitnodigt tot reflectie, nuance en professionele moed.

De Wijze Raad

Workshop door: Lutje PJG (Psychiatrisch Juridisch Gezelschap Groningen)

In de forensische praktijk zijn er situaties waarvoor er geen eenvoudige oplossing bestaat. Een cliënt of patiënt past niet goed binnen bestaande kaders, verantwoordelijkheden sluiten niet goed op elkaar aan of juridische afwegingen en verschillende belangen botsen met elkaar. Het gevolg: de persoon in kwestie dreigt tussen wal en schip te vallen, of is daar al belandt. Tijdens het FFG 2026 willen we dit soort situaties bespreekbaar maken.

Het Lutje PJG vormt daarom speciaal voor deze gelegenheid *‘De Wijze Raad’* en behandelt vooraf ingestuurde casussen die representatief zijn voor een breder en herkenbaar probleem, in beleid, wet- en regelgeving of de uitvoeringspraktijk. Denk bijvoorbeeld aan casuïstiek op het snijvlak van psychiatrische problematiek en juridische titels, waarbij professionals tegen grenzen van bestaande systemen of werkwijzen aanlopen. De centrale vraag is dan: Wat kunnen we leren van deze casus, welk groter knelpunt wordt hier zichtbaar en wat is er nodig om richting een oplossing te komen?

‘De Wijze Raad’ bestaat uit: Tanja Berger, geneesheer directeur bij GGZ Drenthe, Marcel Wolters, straf- en kinderrechter en voorzitter van de Commissie van Toezicht van de Mesdag, Ineke Troost, kinder- en jeugdpsychiater bij het NIFP, Ruud Boelens, criminoloog en voormalig (bestuurs)lid van de Raad voor Strafrechtstoepassing en Jeugdbescherming en Michiel van der Wolf, onder meer werkzaam als bijzonder hoogleraar forensische psychiatrie en universitair hoofddocent strafrecht.

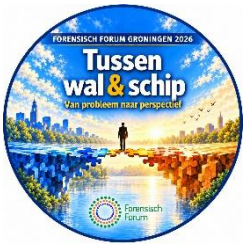

Podcast Diagnose Gestoord

Iedere twee weken nemen advocaat Jan-Jesse Lieftink en criminoloog Parissima Rauf de kijker en/of luisteraar mee in de wereld van het strafrecht, daders en slachtoffers. De afleveringen, die zowel via Spotify zijn te beluisteren als ook te zien via Youtube, worden telkens met één gast én aan de hand van een spraakmakende zaak opgenomen. De podcast biedt niet alleen een genuanceerd beeld, maar draagt ook bij aan het doorbreken van het stigma dat vaak rust op de forensische zorg en het strafrecht, iets wat in het publieke debat vaak ontbreekt. Ze laten zien dat strafzaken niet ophouden bij het vonnis, en dat behandeling, veiligheid, forensische zorg en psychische ontregeling onlosmakelijk met elkaar verbonden kunnen zijn.

Tijdens het FFG 2026 zullen Jan-Jesse en Parissima een speciale aflevering maken die live on stage zal worden opgenomen voor het gehele publiek. Uiteraard sluit de aflevering aan op het thema van het FFG 2026 en gaan zij hierover in gesprek met een speciale gast, waarvan we de naam nog even geheim houden.

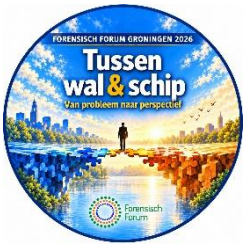

Praktische informatie

Locatie en bereikbaarheid

Het FFG 2026 vindt plaats in het Forum Groningen, gelegen aan de Nieuwe Markt 1. Afhankelijk van hoe je naar het Forum komt, te voet, met de fiets, bus of trein of met de auto, is dit hoe je het Forum het makkelijkst bereikt. Kom je lopend, fietsend, met de bus of trein? Dan loop je vanaf het centraal station binnen twintig minuten naar het Forum. Liever met de bus? Bekijk dan van tevoren de buslijnen en -tijden via 9292.nl. Ook is het mogelijk om bij het centraal station een OV-fiets te lenen. Bekijk de mogelijkheden via: https://www.ns.nl/producten/deur-tot-deur/ov-fiets

Parkeren bij het Forum

Bij het Forum is een fietsenstalling, gelegen onder het gebouw en toegankelijk via de Popkenstraat. De parkeergarage voor de bezoekers die met de auto naar het FFG komen is toegankelijk via Schoolstraat 16 te Groningen. Je parkeert onder het Forum en kunt per trap of lift de begane grond bereiken.

Toegankelijkheid

Het Forum is voor iedereen zo toegankelijk mogelijk gemaakt. Zo is het hele gebouw onder meer toegankelijk voor mensen met een rolstoel. Iedere verdieping is te bereiken met de lift, tevens toegankelijk voor rolstoel. Bekijk voor alle informatie over toegankelijkheid en de mogelijkheden van het Forum de website: https://forum.nl/nl/jouw-bezoek/toegankelijkheid

Bezoek Groningen

Kom je van verder weg en heb je de gelegenheid om Groningen wat langer te bezoeken? Neem dan een moment om te bekijken wat er nog meer te doen is in en om Groningen. Er gaat immers ‘niets boven Groningen’. Bekijk de website van Visit Groningen voor verschillende tips over bezienswaardigheden, uitgaanstips en ideeën voor overnachtingen: https://www.visitgroningen.nl/nl

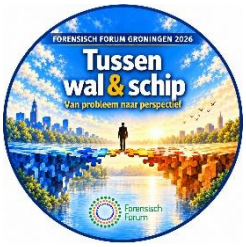

Medeorganisatoren & sponsors

Het FFG komt ieder jaar tot stand door middel van een crowdfunding. Zoals alle voorgaande 10 edities, kunnen we ook voor deze 11e editie weer rekenen op de steun van een grote groep medeorganisatoren en sponsors. Zonder deze steun zou het FFG niet kunnen bestaan en daarom willen dan ook namens het gehele Forensisch Forum onze dank en waardering uitspreken voor alle organisaties die ons op deze wijze gesteund hebben!

Medeorganisatoren FFG 2026	**Sponsors FFG 2026**
Mesdag	Exodus
Leger des Heils	Senturra Bewindvoering
Zinso	LIMOR
Verslavingszorg Noord Nederland	Expertisecentrum Forensische Psychiatrie
De Bewindvoerster	CuraXL
Wender	Lentis
GGZ Friesland	Unlimited Hulpverlening
Terwille	Nijestee
Humanitas DMH	Elker
De Waag	GGZ Drenthe
NHL Stenden	Dienst Justitiële Inrichtingen
Jeugdbescherming Noord	Gemeente Groningen
Reclassering Nederland	Werkpro

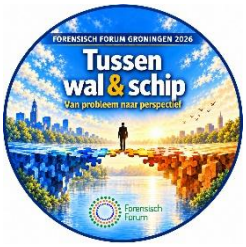

Tot ziens in 2027!